

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Явор Лилков Янкулов, Университет за национално и световно стопанство, научна специалност Икономика и управление (търговски мениджмънт, интегрирани маркетингови комуникации)

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Цени и ценообразуване, потребителско поведение)

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Икономика на търговията, факултет Икономика на инфраструктурата на УНСС съгласно Решение на АС № 9/30.11.2022 г., ДВ бр. 98/ 9.12.2022 г. по научно направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Цени и ценообразуване, потребителско поведение). Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 265/08.02.2023 г. на Зам. Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Главен асистент д-р Борислав Атанасов Атанасов, преподавател в катедра „Икономика на търговията“, единствен кандидат в конкурса.

Кандидатът е бакалавър по Икономика на търговията от 2004 година, и магистър по същата специалност от 2005 г., и двете придобити в УНСС. Докторант към катедра Икономика на търговията при УНСС (2008–2012 г.). Защитен дисертационен труд и присъдена научна и образователна степен доктор по Икономика и управление (Потребителско поведение) от 2012 г. Хонориран преподавател в катедра Икономика на търговията (2008-2012 г.). От септември 2012 година, д-р Атанасов е назначен на длъжността асистент към катедра „Икономика на търговията“ в УНСС, а от 2014 година до момента заема длъжността главен асистент в същата катедра.

Борислав Атанасов има и практически опит в областта на потребителското поведение и работата с данни: младши експерт в Комисията за защита на потребителите 09.2004- 11.2009, дирекция „Методология, анализи и координация“; старши експерт в Националния статистически институт, дирекция „Разпространение на информацията“ от 11.2010 до 03.2012 г.

Д-р Атанасов членува в Съюза на икономистите в България, активно участва в различни управленски органи в УНСС и 4 пъти е бил член на организационния комитет на международни научни конференции.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Гл. ас. Борислав Атанасов отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ чл. 24, ал. 1. Той значително превишава

изпълнението на минималните национални изисквания, съгласно чл. 2б и правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1). Реализира 745 точки от групи А+В+Г+Д, при изискуеми 400. Д-р Атанасов значително надвишава и допълнителните изисквания за УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б, ал. 5) и правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 2-3). Той отчита 674,3 точки от групи Ж+З+И+К, при минимален праг от 320 точки.

3.2.Изпълнение на качествените изисквания

От картата за изпълнение на *качествените изисквания* за заемане на академичните длъжности професор и доцент в УНСС може да се направи извода, че са представени убедителни доказателства относно това, че д-р Борислав Атанасов Атанасов покрива и надхвърля този тип изисквания. Д-р Атанасов в съавторство с проф. д-р Септемврина Костова е носител на Годишна награда на Американския празник на книгата в раздел „Бизнес“, секция „Маркетинг и реклама“ за книгата Social Marketing and Its Influence on Animal Origin Food Product Consumption. Представената справка съдържа ясни доказателства, че научната продукция на д-р Атанасов е по тематиката на конкурса и научните му разработки надвишават минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност "доцент" по направление Икономика, научна специалност Икономика и управление (Цени и ценообразуване, потребителско поведение).

Съветът по хабилитация на УНСС на свое заседание от 7 ноември 2022 (Протокол 5) посочва, че кандидатурата на гл. ас. д-р Борислав Атанасов Атанасов за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8 Икономика, Икономика и управление (цени и ценообразуване, потребителско поведение), включваща **положително становище** на Комисията по количествените изисквания за заемане на академични длъжности в УНСС, **съответства** на количествените и качествените изисквания, приети от АС. Съветът по хабилитация дава положително становище.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Борислав Атанасов за периода 2012-2023 г. има учебна натовареност от 4126 часа упражнения в ОКС „Бакалавър“ и 40 часа лекции, като щатен преподавател към катедра „Икономика на търговията“, като е водил занятия по научните дисциплини: Цени и ценообразуване, Потребителско поведение, Пазарни проучвания, Маркетингови изследвания, Търговия, Мениджмънт на хотелиерството и ресторантьорството, Борси и борсова търговия, Организационно поведение. Посочената натовареност е напълно достатъчна и уверено може да се направи извода, че гл. ас. д-р Борислав Атанасов има много значителен преподавателски опит и отлична степен на подготовка за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Безспорни са доказателствата, че учебно–преподавателската дейност на кандидата по гореизброените дисциплини показва академичната му компетентност по научната специалност на обявения конкурс – Икономика и управление (Цени и ценообразуване, потребителско поведение).

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Въз основа на представените за участие в конкурса публикации, могат да се направи извода, че научните публикации на Гл. ас д-р Борислав Атанасов са значими по обем и съдържание и отговарят на изискванията на конкурса.

Кандидатът представя общо 25 публикации, от които: 1 монография

(хабилитационен труд) „Цената и нейното влияние върху поведението на потребителите (при покупка на потребителски стоки в търговията на дребно)“ (2022, с. 200); 2 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science); 1 книга (на базата на защитен дисертационен труд); 3 статии и доклади публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация; 10 статии и доклади публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томовете; 6 глави от колективни монографии; 1 университетски учебник – „Цени и ценообразуване“ (в съавторство); 1 университетско учебно помагало – „Потребителско поведение в определения и задачи“. Д-р Атанасов участва в 2 национални и 3 университетски проекта (2014-2023 г.).

Основният хабилитационен труд е монографията „Цената и нейното влияние върху поведението на потребителите (при покупка на потребителски стоки в търговията на дребно)“. Разработката е посветена на актуален и значим въпрос, като безспорно има теоретична и приложна стойност; обогатена е концепцията за цената като паричен израз на ценността и нейното измерване в търговията на дребно; Проучени и систематизирани са подходите за предоставяне на потребителската ценност чрез цената, както и хедонистичните и утилитарни ползи за потребителите в търговията на дребно при различните форми на ценови намаления, което е разширение и обогатяване както на научната теория в областта на ценообразуването, така и на търговската практика. Дефинираните в монографията изводи и препоръки могат да се използват за усъвършенстване на политиката на диференцирано ценообразуване от търговските вериги в нашата страна, добавени са нови теоретични и/или практически значими елементи.

Гл. ас. д-р Борислав Атанасов работи и публикува основно в научните направления: 1) Цени и ценообразуване, 2) Потребителско поведение и 3) Търговия. В сферата на цените и ценообразуването са изследвани аспектите на влияние на цените върху поведението на потребителите; направени значими практически проучвания и научни изводи относно връзката „стойност–ценност–цена“; изследвани са теми и въпроси относно процеса на ценообразуване в търговските канали и каналите на реализация, има значими разработки в областта на контрола върху цените. В темата за потребителското поведение (направление 2) са изследвани актуални и значими въпроси, свързани с поведението на потребителите под влияние на цената при покупка на бързооборотни стоки и в частния случай при покупка на хранителни стоки. В третото направление, търговия, също са представени научни и практически значими разработки, главно по темите за пазара на потребителски стоки в България, регулиране на търговската дейност, ролята на търговията за осигуряване на заетост, социалната отговорност на търговските фирми.

Научната продукция на д-р Атанасов е по тематиката на конкурса и може да бъде високо оценена.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Основните приноси изведени в трите основни направления, са както следва: Потребителско поведение – Концептуален модел на поведение на потребителите под влияние на цената, допълнен с два модела – модел на поведение на потребителите при временно намаление на цените и модел на поведение на потребителите при увеличение

на цените. В допълнение изследване на различни аспекти в поведението на потребителите, главно на потребителски стоки. Цени и ценообразуване – извеждане на връзката „стойност-ценност-цена“. Разработена е и приложена иновативна изследователска методика за проучване и анализ на разнообразни ракурси на връзките и взаимодействието между потребителското поведение и цените на потребителските стоки. Търговия – регулиране на търговската дейност, търговия и заетост, социална отговорност и др. Приносите често се преплитат по трите основни направления – цени и ценообразуване, потребителско поведение и търговия, което е още едно основание да се твърди, гл. ас. д-р Борислав Атанасов притежава необходимите качества на утвърден учен и изследовател.

7. Основни критични бележки и препоръки

Основната ми препоръка към д-р Атанасов е да насочи своята бъдеща публикационна активност главно в издания, които са индексирани в Scopus и Web of Science.

8. Заключение

Д-р Борислав Атанасов Атанасов отговаря на всички общи и специфични изисквания, залегнали в Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението на този закон и Правилника на УНСС за заемане на академичната длъжност доцент по научно направление 3.8 Икономика, научна специалност Икономика и управление (цени и ценообразуване; потребителско поведение). Това ми дава основание да подкрепя решение д-р Борислав Атанасов да бъде избран за заемане на академичната длъжност **доцент**.

29.03.2023

София

Подпис:

/доц. д-р Явор Янкулов/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

By: *Assoc. Prof. Yavor Lilkov Yankulov, PhD, University of National and World Economy, scientific specialty “Economics and management (commercial management, integrated marketing communications)”*

Regarding: a competition for an **associate professor** in scientific field 3.8. Economics, scientific specialty “Economics and management (prices and pricing; consumer behaviour)” at UNWE

1. Information about the competition

The competition was announced for the needs of the Department of Economics of Trade (Faculty of Infrastructure at UNWE) in accordance with Decision № 9/30.11.2022 of the Academic Council of UNWE, and in the State Gazette no. 98/09.12.2022, scientific field 3.8. Economics, scientific specialty “Economics and management (prices and pricing; consumer behaviour)”. I participate in the scientific jury for the competition in accordance with Order No. 265 /08-02-2023 of the Vice-Rector for Research and Development of UNWE.

2. Short information about the candidate in the competition

The only candidate in the announced competition is Chief Assistant Professor Dr Borislav Atanasov Atanasov, who is faculty of the Department of Economics of Trade.

The candidate obtained his bachelor’s degree in economics of trade in 2004 and his master’s degree in the same specialty in 2005, both at UNWE. He was a UNWE doctoral student at the Department of Economics of Trade for the period 2008–2012. He defended his doctoral thesis in economics and management (consumer behaviour) in 2012. He worked as a part-time assistant professor at the Department of Economics of Trade for the period 2008-2012. Dr Atanasov became full-time assistant professor at the Department of Economics of Trade in September 2012 and has been chief assistant professor at the same department since 2014.

Borislav Atanasov has practical experience in the field of consumer behaviour and data analysis: junior expert at the Commission for Consumer Protection, Directorate of Methodology, Analyses and Coordination (09.2004 - 11.2009) and senior expert at the National Statistical Institute, Directorate for Dissemination of information (11.2010 - 03.2012).

Dr Atanasov is a member of the Union of Economists in Bulgaria. He actively participates in the work of various UNWE management bodies and has been a member of the organising committees of four international scientific conferences.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfillment of the quantitative requirements

Chief Assist. Prof. Borislav Atanasov meets the requirements for the academic position of associate professor in accordance with Art. 24, para. 1 of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria. He significantly exceeds the national minimum requirements according to Art. 2b of the Act and the Regulations for its implementation (Art. 1a, para. 1). He has a total of 745 points from sections A+B+C+D (at a required minimum of 400 points). In addition, Dr Atanasov exceeds significantly the Additional requirements of UNWE, in accordance with the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Art. 2b, para 5) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, para. 2-3). He has a total of 674,3 points from sections G + H + I + J (at a required minimum of 320 points).

3.2. Fulfillment of the qualitative requirements

From the card for the fulfillment of the qualitative requirements for holding the academic positions of professor and associate professor at UNWE, it can be concluded that convincing evidence has been presented that Dr. Borislav Atanasov Atanasov meets and exceeds this type of requirements. Together with Prof. Dr Septemvrina Kostova, Dr Atanasov has co-authored the book “Social Marketing and Its Influence on Animal Origin Food Product Consumption” and was the winner of the Annual Award of the American Book Festival in the business section, subsection "Marketing and Advertising". The submitted reference contains clear evidence that Dr Atanasov’s scientific output is related to the subject of the competition and that his scientific works exceed the minimum national requirements for holding the academic position of an associate professor in the scientific field Economics, scientific specialty “Economics and management (prices and pricing; consumer behaviour)”.

According to Protocol No. 5 of the meeting of the UNWE Habilitation Council dated November 7, 2022, based on the position of the Commission on the quantitative requirements for holding academic positions at UNWE and the presented evidence materials, the Habilitation Council made a decision that the candidate, Ch. Assist. Prof. Dr Borislav Atanasov Atanasov, meets the quantitative and qualitative requirements and the Department of Economics of Trade can initiate a competition for the position of associate professor in professional field 3.8 Economics, scientific specialty “Economics and management (prices and pricing; consumer behaviour)”.

4. Evaluation of teaching activities

For the period 2012-2023 Ch. Assist. Prof. Dr Borislav Atanasov has a teaching load of 4126 hours of seminars in bachelor programmes and 40 hours of lectures as a full-time faculty member at the Department of Economics of Trade. He has taught courses in the following disciplines: Prices and pricing, Consumer behaviour, Market research, Marketing research, Trade, Hospitality and restaurant management, Stock markets and stock trading, Organisational behaviour. This teaching load is sufficient and makes it possible to conclude that Ch. Assist. Prof. Dr Borislav Atanasov has impressive teaching experience and excellent qualification and preparation for holding the academic position of associate professor.

There is indisputable evidence that the candidate's educational and teaching activity in the above disciplines shows his academic competence in the scientific specialty of the announced competition – Economics and management (Prices and pricing; consumer behaviour).

5. Short description of the presented scientific works/publications

Based on the publications presented for participation in the competition, it can be concluded that Ch. Assist. Prof. Dr Borislav Atanasov's scientific publications are significant in volume and content, and meet the competition requirements.

The candidate has presented 25 publications altogether, of which: 1 (habilitation) monograph "Price and its impact on consumer behaviour when purchasing consumer goods in retail trade" (2022, 200 p.); 2 articles published in scientific journals indexed in world databases of scientific information (Web of Science); 1 book (based on the candidate's dissertation); 3 articles and papers published in scientific journals referenced and indexed in other international databases of scientific information; 10 articles and papers published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes; 6 chapters of collective monographs; 1 university textbook – "Prices and pricing" (co-authored); 1 university student study manual – "Consumer behaviour in definitions and problems". Dr Atanasov has participated in 2 national and 3 university projects (2014-2023).

The candidate's main habilitation work is the monograph "Price and its impact on consumer behaviour (when purchasing consumer goods in retail trade)". The study is focused on a topical and significant issue which undoubtedly has theoretical and applied contribution; the concept of price as a monetary expression of value and its measurement in retail trade has been developed; the approaches to delivering consumer value through price, as well as the hedonic and utilitarian benefits to retail consumers of various forms of price reductions, have been explored and systematized, developing and refining both scientific pricing theory and commercial practice. The conclusions and recommendations formulated in the monograph can be used for the improvement of the policy of differentiated pricing of the trade chains in Bulgaria and new theoretical and/or significant practical elements have been added.

Ch. Assist. Prof. Dr Borislav Atanasov works and publishes mostly in the scientific fields of: 1) Prices and pricing, 2) Consumer behaviour and 3) Trade. In the sphere of prices and pricing, aspects of the impact of price on consumer behaviour have been studied; significant practical research has been done and scientific conclusions have been made about the worth-value-price relationship; topics and issues related to the pricing process in trade and sales channels are explored, there are meaningful studies in the area of price control. Within the topic of consumer behaviour (scientific field 2) the candidate has investigated topical key issues related to the consumer behaviour affected by price when buying fast-moving goods and groceries in particular. In the field of trade, the third field, the candidate has also conducted meaningful research of both scientific and applied nature mainly on issues related to the Bulgarian consumer goods market, the regulation of trade activity, the role of trade in providing employment, the social responsibility of trade companies.

Dr Atanasov's scientific works are related to the subject matter of the competition and deserve high appreciation.

6. Synthesized evaluation of the candidate's main scientific and scientific-applied contributions

The key contributions in the three fields are as follows: Consumer behaviour – a conceptual model of consumer behaviour under the influence of price, supplemented by two models - a model of consumer behaviour under temporary price reductions and a model of consumer behaviour under price increases. In addition, various aspects of consumer behaviour have been examined, mostly with regard to consumer goods. Prices and pricing –

inferring the worth-value-price relationship. An innovative research methodology has been developed and applied for the study and analysis of various facets of the connections and interaction between consumer behaviour and the prices of consumer goods. Trade – regulation of commercial activity, trade and employment, social responsibility, etc. The contributions are often intertwined in the three main fields: prices and pricing, consumer behaviour and trade, which is another reason to argue that Ch. Assist. Prof. Dr. Borislav Atanasov possesses the necessary qualities of an established scientist and researcher.

7. Major critical remarks and recommendations

My main recommendation to Dr Atanasov is to focus his future publication activity mostly on journals indexed in Scopus and Web of Science.

8. Conclusion

Dr Borislav Atanasov Atanasov meets all general and specific requirements in accordance with the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the UNWE Regulations for holding the academic position of an associate professor in scientific field 3.8 Economics, scientific specialty “Economics and management (prices and pricing; consumer behaviour)”. This gives me reason to support the decision to elect Dr Borislav Atanasov to the academic position of **associate professor**.

29.03.2023

Sofia

Signature:

/Assoc. Prof. Yavor Yankulov, PhD/